

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

DTAM
next

ยืดเหยียด...ดัดตน...ฟื้นฟูโรค ด้วยท่าฤๅษีดัดตน

กลุ่มหัวไหล่ติด

● แก้ ปวดท่อน
ข้อมือ

● พระองค์จากนารายณ์

● ธรณามยามหุณัน เนาพนาเวตนา ชูเขอคลองพาหา หักถ้อย
นั่งแบะฝ่าบาทา ซ้อนทขกนแฮ แก้ป่วนปวดท่อนข้อมือ อีกเล่นลขกน

www.dtam.moph.go.th
Call Center 02 591 7007

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

@DTAM

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

ยืดเหยียด...ดัดตน...พันโรค ด้วยท่าฤๅษีดัดตน

DTAM
next

กลุ่มหัวไหล่ติด

ท่าที่ 1

แก้ปวดท้อง แก้สะบักจม (Abdominal pain & Scapular Discomfort)

ท่าเตรียม นั่งขัดสมาธิ ลำตัวตั้งตรง หน้ามองตรง
วางมือทั้งสองข้างไว้ที่หน้าขา

ยกแขนกางออกด้านข้างห่างข้อมือ
ให้อยู่ในแนวระดับบ่า

ค่อย ๆ สูดลมหายใจเข้าให้เต็มที่
ยกแขนทั้งสองข้างขึ้นจนข้อศอกอยู่ระดับเดียวกับบ่า
สูดลมหายใจเข้าเต็มที่ พร้อมกับแอ่นอก เหยียดมือออกในท่ารำ
(กระดกปลายนิ้วมือลงให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้) นิ่งค้างไว้ ประมาณ 10 วินาที
โดยไม่กลั้นหายใจ แล้วค่อย ๆ คลายย้อนกลับไปอยู่ในท่าเตรียม

ทำซ้ำ 3 รอบ

ประโยชน์

● กล้ามเนื้อ

- กล้ามเนื้อด้านหน้าอก (Pectoralis Major m.)
- กล้ามเนื้อต้นคอ (Sternocleidomastoid m.)
- กล้ามเนื้อปลายแขน (Wrist flexors m.)

● เส้นประสาท

Axillary nerve, Suprascapular nerve, Median nerve, Ulnar nerve

● หลอดเลือด

Subclavian artery, brachial artery, Ulnar artery, Radial artery

ข้อควรระวัง -

ข้อห้าม -

www.dtam.moph.go.th
Call Center 02 591 7007

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

@DTAM

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

ยืดเหยียด...ดัดตน...ฟื้นฟูโรค ด้วยท่าฤๅษีดัดตน

DTAM
next

กลุ่มหัวไหล่ติด

ท่าที่ 2

ท่าแก้สะบักหน้าจม

(Scapular & Shoulder Discomfort)

ท่าเตรียม นิ่งคุกเข่าปลายเท้าราบไปทางด้านหลัง
หันมองตรง วางมือทั้งสองข้างไว้ที่หน้าขาบริเวณ หัวเข่า

เอื้อมมือทั้งสองข้างไปด้านหลัง จับที่หลังเท้าทั้งสองข้างไว้

ค่อย ๆ สูดลมหายใจเข้าให้เต็มที แล้วยืดลำตัว แขนอก แบนไหล่
ค่อย ๆ ออกแรงดึงเท้าทั้งสองข้างขึ้น พร้อมแหงนหน้าขึ้นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
นิ่งค้างไว้ประมาณ 10 วินาที โดยไม่กลั้นหายใจ
แล้วค่อย ๆ คลายย่อนกลับไปอยู่ในท่าเตรียม

ทำซ้ำ 3 รอบ

ประโยชน์

● กล้ามเนื้อ

- กล้ามเนื้อต้นคอ (Sternocleidomastoid m.)
- กล้ามเนื้อหน้าอก (Pectoralis major m., pectoralis minor m.)
- กล้ามเนื้อต้นแขน (Biceps brachii m.)
- กล้ามเนื้อปลายแขน (Wrist flexors m.)
- กล้ามเนื้อลำตัวด้านหน้า (Rectus abdominis m.)
- กล้ามเนื้อต้นขาด้านหน้า (Quadriceps femoris m.)

● เส้นประสาท

Axillary nerve, Suprascapular nerve, Median nerve, Ulnar nerve, Femoral nerve

● หลอดเลือด

Subclavian artery, brachial artery, Ulnar artery, Radial artery, Femoral artery

ข้อควรระวัง ● ผู้ที่มีอาการปวดเข่า

ข้อห้าม -

www.dtam.moph.go.th
Call Center 02 591 7007

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

@DTAM

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

ยืดเหยียด...ดัดตน...พันโรค ด้วยท่าฤๅษีดัดตน

DTAM
next

กลุ่มหัวไหล่ติด

ท่าที่ 3

ท่าแก้สลักไหล่ (Shoulder Discomfort)

ท่าเตรียม ยืนตัวตรง
หน้ามองตรง
แขนแนบข้างลำตัว

ค่อย ๆ สูดลมหายใจเข้าให้เต็มที่
แล้วมือซ้ายกดเหนี่ยว
ที่แนวบ่าด้านหลัง
ชิดต้นคอด้านซ้าย
ออกแรงดึงโน้มบ่าซ้าย
มาด้านหน้า

มือขวาจับข้อศอกซ้าย
ออกแรงดึงเข้าหาลำตัว
นิ่งค้างไว้ประมาณ 10 วินาที
โดยไม่กลั้นหายใจ แล้วค่อย ๆ คลาย
ย้อนกลับไปอยู่ในท่าเตรียม

ทำสลับอีกข้างหนึ่ง
(ทำสลับซ้าย-ขวานับเป็น 1 รอบ)
ทำซ้ำ 3 รอบ

*หมายเหตุ : ท่าฤๅษีดัดตนดั้งเดิมเป็นการยืนเท้าแตะพื้นข้างเดียว
ทั้งนี้ เพื่อป้องกันผู้ที่มีปัญหาการทรงตัว จึงปรับเป็นยืนเท้าแตะพื้นทั้งสองข้าง

ประโยชน์

● กล้ามเนื้อ

- กล้ามเนื้อสะบัก (Infraspinatus m., Teres minor m.)
- กล้ามเนื้อหุบสะบัก (Rhomboid major m., Rhomboid minor m.)
- กล้ามเนื้อต้นแขนด้านหลัง (Posterior deltoid m., Latissimus Dorsi m.)

● เส้นประสาท

- Axillary nerve, Scapular nerve,
- หลอดเลือด
Suprascapular artery, Thoracodorsal artery

ข้อควรระวัง -

ข้อห้าม -

www.dtam.moph.go.th
Call Center 02 591 7007

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

@DTAM

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

ยืดเหยียด...ดัดตน...พันโรค ด้วยท่าฤๅษีดัดตน

DTAM
next

กลุ่มหัวไหล่ติด

ท่าที่ 4

ท่าแก้คอเคล็ด แก้ไหล่ขัด (Stiffness of neck & Shoulder)

ท่าเตรียม ยืนตัวตรง
หน้ามองตรง
แขนแนบข้างลำตัว

ยืนแยกขาให้เท่าทั้งสองข้าง
อยู่แนวเดียวกับหัวไหล่
แบะปลายเท้าออกไปด้านข้างให้ได้มากที่สุด
งอแขนให้ข้อมืออยู่ระดับอก ปลายนิ้วชี้ขึ้น
พร้อมกับกระดกข้อมือ
และงอนิ้วมือทั้งสองข้าง
ทางศอกทั้งสองข้างออกข้างลำตัว
พร้อมยืดออกขึ้น

ค่อย ๆ สูดลมหายใจเข้าให้เต็มที่
แล้วย่อตัวให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
พร้อมกับค่อย ๆ ออกแรงกด
ที่สันมือทั้งสองข้าง
ลงที่เหนือยอดอก
ประมาณ 10 วินาที
โดยไม่กลั้นหายใจ
แล้วค่อย ๆ คลาย
ย่อนกลับไปอยู่ในท่าเตรียม

ทำซ้ำ 3 รอบ

ประโยชน์

- กล้ามเนื้อ
  - กล้ามเนื้อบ่า (Upper Trapezius m., Levator Scapulae m.)
  - กล้ามเนื้อยกแขนและหุบแขน (Middle Deltoid m., Pectoralis Major m., Pectoralis Minor m.)
  - กล้ามเนื้อแกนกลางลำตัว (Rectus abdominis m., Transversus abdominis m., Erector spinae m., Multifidus m.)
  - กล้ามเนื้อเหยียดเข่า (Quadriceps Femoris m.)
- เส้นประสาท
Accessory nerve, Scapular nerve, Thoracoabdominal nerve, Femoral nerve
- หลอดเลือด
Scapular artery, Intercostal artery, Femoral artery

ข้อควรระวัง

● ผู้ที่มีปัญหาการทรงตัว

ข้อห้าม

-

www.dtam.moph.go.th
Call Center 02 591 7007

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

@DTAM

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

ยืดเหยียด...ดัดตน...พันโรค ด้วยท่าฤๅษีดัดตน

DTAM
next

กลุ่มหัวไหล่ติด

ท่าที่ 5

ท่าแก้มในอก ในเอว (Chest & Low back pain)

ท่าเตรียม ยืนตัวตรง
หน้ามองตรง แขนแนบข้างลำตัว

ก้าวเท้าขวาไปด้านหน้าหนึ่งก้าว
โน้มตัวไปด้านหน้าเล็กน้อย แล้วยกเปิดสันเท้าซ้ายขึ้น

ยื่นแขนขวาออกไปข้างหน้า
งอข้อศอกเล็กน้อย
หงายฝ่ามือขึ้นอยู่ระดับศีรษะ
กระดูกข้อมือขวา ให้ปลายนิ้วชี้ลง

มือซ้ายวางสันมือไว้ที่เอว
ฝ่ามือแนบกับสี่ข้าง นิ้วมือชี้ขึ้น
ค่อย ๆ ย่อเข้าทั้งสองข้าง เปิดสันเท้าข้างซ้าย
ค่อย ๆ สูดลมหายใจเข้าให้เต็มที่
บิดลำตัวไปทางซ้ายให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
แอ่นอก แหงนหน้าขึ้นเล็กน้อย
นั่งค้างไว้ประมาณ 10 วินาที โดยไม่กลั้นหายใจ
แล้วค่อย ๆ คลายย้อนกลับไปอยู่ในท่าเตรียม

ทำสลับอีกข้างหนึ่ง
(ท่าสลับซ้าย-ขวานับเป็น 1 รอบ)
ทำซ้ำ 3 รอบ

ประโยชน์

● กล้ามเนื้อ

- กล้ามเนื้อหุบสะบัก (Rhomboid Major m., Rhomboid Minor m.)
- กล้ามเนื้อยกแขน (Anterior Deltoid m.)
- กล้ามเนื้อต้นแขนและกล้ามเนื้อปลายแขน (Biceps Brachii m., Wrist Extensorm.)

● เส้นประสาท

Scapular nerve, Axillary nerve, Musculocutaneous nerve, Radial nerve

● หลอดเลือด

Scapular artery, Axillary artery, Brachial artery, Radial artery, Ulnar artery

ข้อควรระวัง

● ผู้ที่มีปัญหาการทรงตัว

ข้อห้าม

-

www.dtam.moph.go.th
Call Center 02 591 7007

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

@DTAM